

Snehvit og de syv dvergene - Diamond Edition [2 Blu-ray + DVD]

Snehvit og de syv dvergene - Diamond Edition [2 Blu-ray + DVD]

Snehvit og de syv dvergene åpnet dørene til et nytt univers for Disney. Langfilmformatet åpnet for mer komplekse fortellinger og karakterer enn kortfilmene. Dette er klassikeren som startet det hele.

Snow White and the Seven Dwarfs
David Hand
Walt Disney Productions
1937
Walt Disney Studios Home Entertainment
4:3 Fullskjerm (1,33:1), 1080p
DTS-HD 7.1
83 min.
2

7

Hjørnesteinen

Walt Disney og broren Roy satset alt da de gikk igang med produksjonen av *Snehvit og de syv dvergene* på midten av 1930-tallet. Idag, hvor kommersiell animasjon nærmest er synonymt med langfilmer, er det nesten umulig å ta inn over seg hvor annerledestenkende det var å produsere en helaftens animasjonsfilm på den tiden. Og så midt under depresjonen! Men for Disney var det ingen annen vei å gå - kortfilmene var ikke innbringende nok - og ambisjonene og magesfølelsen førte i retning av større produksjoner enn kortfilmene. I følge Walt sjøl, var det en tur til Europa som endelig overtalte ham om at langfilm var veien å gå. Mens Walt og Roy var på studietur i Europa midt på 30-tallet, ble de oppmerksomme på at kinoene satt opp serier av Disney-kortfilmer. Mer skulle det ikke til for at Disneybrødrene ble overbevist om at publikum ønsket animasjon i større doser enn de enstaka kortfilmene.

Gjennom tekniske og fortellermessige utprøvinger med kortfilmene, hadde Disney opparbeidet seg unik kunnskap og en stab av høy kunstnerisk kvalitet. Men noe ekstra spesielt krevdes for å produsere en helaftens animasjonsfilm. Så da depresjonen satt til for alvor, begynte Disney å ansette folk. Slik fikk han tak i de beste kunstnerne og de mest talentfulle teknikerne, og sammen gikk de igang med et av filmhistoriens mesterverk, samt et teknisk og økonomisk under. *Snehvit og de syv dvergene* ble til på forholdsvis kort tid gitt at dette var ukjent territorium for de fleste. Staben økte i takt med ambisjonene og det ene budsjettet etter det andre sprakk. Men da *Snehvit* møtte publikum på Carhay Circle Theater 21. desember 1937, var filmen allerede en sensasjon.

Walt og hans manusmenn har tatt seg en del friheter med brødrene Grimms eventyr om prinsessen Snehvit og den onde dronningen. I filmen møter vi først dronningen som daglig spør sitt magiske speil om hvem som er fagrest i landet. Selvpoptatt som bare dronninger kan være, lar hun seg overraske den dagen da speilet svarer at Snehvit er den fagreste. Syk av sjalusi sender hun en av sine undersotter ut for å ta livet av prinsessen. Men fortryllet av Snehvits elskelige vesen, lar jaktmannen henne unnsnippe og forlater henne alene i skogen. Vel tilbake på slottet

forsøker han å lure dronningen til å tro at han tok prinsessens liv.

Snehvit vandrer hvileløst i den skremmende skogen og kommer til slutt frem til et lite hus. Hun går inn og oppdager en rekke småsenger, hvor hun utslitt legger seg nedpå og sovner. I mellomtiden har de syv dvergene gjort seg ferdig med dagens dont i gruven og blir overrasket og ikke så rent lite skremt da de oppdager at noen har tatt seg inn i huset deres. Misforståelsen oppklares og Snehvit og dvergene finner raskt tonen, og da alt ser rosenrødt ut, oppdager dronningen jaktmannens lureri og setter ut for å ta livet av prinsessen med egne hender.

Det første som slår meg etter dette hjertelige gjensynet med *Snehvit*, er hvor spektakulært dramatisk historien er fortalt. Fra anslaget med dronningens utspørring av speilet, går det slag i slag frem mot jaktmannens skjebnesvangre valg i skogholttet, til prinsessens intermesso med dvergene og så det hjerteskjærende klimakset som toppe det hele. Filmen er en studie i økonomisk historiefortelling - her er det ikke noen unødvendige scener eller dødpunkter. Hver animasjonscelle er benyttet til å drive historien fremover. Selv mer enn 70 år senere er resultatet meget imponerende og dagens filmskapere som synes å tro at en film under to timer er å regne for en kortfilm burde plukke opp noen punkter fra gamle Walt. *Snehvit* er skoleeksemplet på god historiefortelling.

Vel så imponerende som manusarbeider, er filmens tekniske gjennomføring. Walt hadde metodisk benyttet kortfilmene til å teste ut animasjonstekniske løsninger som fikk komme ut i full blomst under produksjonen av *Snehvit*. Et eksempel på dette er bruken av multiplankameraet, som først ble testet i kortfilmen *The Old Mill* (1937) og så brukt samme år i scenene hvor Snehvit går seg vill i skogen og når dronningen drikker trylledrikken sin. Resultatet er slående og gir en ekstra følelse av dybde i bildene. Rent animasjonsmessig er *Snehvit* et fantastisk skue. Riktignok brukte animatørene rotoskopteknikker når de animerte menneskene og holder seg forholdsvis tett opptil realfilmens utgangspunkt, men bevegelsene har likevel noe særegent og nærmest magisk ved seg. Min favorittscene er når dronningen forlater tårnrommet og går i sinne ned trappen mot kjelleren hvor hun skal koke sammen trylledrikken. I scenen flagrer klærne hennes ut bak henne i takt med nedstigningen av trappen på en aldeles utsøkt måte. I mine øyne er ikke naturlig bevegelse gjengitt bedre i animasjon verken før eller siden.

Det var de "gamle" gutta som var hovedansvaret for animasjonen - dette var animatører og regissører som allerede hadde vært tilknyttet Disney i en årrekke. Blant disse var Hamilton Luske, Vladimir Tytla, Fred Moore og Norman Ferguson. Sjefsanimatørene hadde allerede bevist sine ferdigheter gjennom kortfilmproduksjoner hos Disney og fortjent sin posisjon, men størrelsen på produksjonen medførte at mange nye navn måtte rekrutteres. En rekke av

animatørene som ble værende hos Disney gjennom mangfoldige år, og etterhvert kjent som Disneys "nine old men", ble rekruttert i denne perioden. Blant dem var Frank Thomas, Milt Kahl, Eric Larson, Ward Kimball og Woolie Reitherman. Animasjonen som leveres på de syv dvergene er blant den beste karakteranimasjonen som er gjort. Punktum.

Det er mange høydepunkter å trekke frem i *Snehvit* - enhver scene er utformet med et så utsøkt håndverk at ord blir overflødige. Det var svenskættede Gustaf Tenggren og sveitseren Albert Hurter som stod for mye av designet vi ser i filmen. Hurter gjorde mye av karakterdesignet, mens Tenggren gjorde konseptskisser og bidro til å sette stemningen i filmen. Også Joe Grant bidro til filmens utseende og var blant annet ansvarlig for heksens utforming. Blant høydepunktene troner julaftenklassikeren hvor dvergene viser frem sine musikalske talenter for en beundrende Snehvit. Scenen er en studie i komisk timing og musikalitet, men inneholder også noen fantastiske bakgrunnstegninger som bidrar til den hjemmekoselige stemningen i huset til dvergene. Sammensmeltningen av de ulike elementene utgjør en opphøyd enhet.

Selv 72 år etter premieren imponerer *Snehvit og de syv dvergene* stort. Det er en ren nytelse å se igjennom filmens 83 minutter - her finnes rett og slett ingen svakheter. Utgivelsen er et må-ha i ethvert filmhjem.

Utgivelsen:

Alderdom er ingenting å frykte hvis man tar seg så godt ut som *Snehvit og de syv dvergene* når man har passert 70 år. Disney har gjort en formidabel jobb med å restaurere filmen. Blu-ray-utgivelsen byr på en visuell fest. Bildet presenteres i tilnærmet originalformat i 4:3 fullskjerm (1,33:1) og er klart og vakkert gjennom hele herligheten. Jeg finner så godt som ingen skjemmende feil og restaureringen er i mine øyne utført med hell. Lyden er oppdatert til DTS-HD 7.1 uten at det er lydbildet som imponerer mest i denne omgang.

Ekstramaterialet er omfattende som seg hør og bør i en Diamond Edition. Av det mest interessante for oss animasjonsentusiaster er kommentarsporet hvor animasjonshistoriker og Oscar-vinner John Canemaker snakker oss igjennom filmen klippet sammen med intervjuer hvor Walt Disney uttaler seg om filmen. Lyden i Disney-intervjuene er av og til litt svak og bakgrunnsstøyen er skjemmende, men i det store og hele er dette kommentarsporet som en animasjonshistorisk hellig gral.

Like så interessant er avsnittet om *Snehvit vender tilbake* hvor vi blir kjent med en planlagt kortfilmoppfølger til *Snehvit*, hvor Ward Kimballs utelatte suppesekvens og en sekvens hvor dvergene lager en seng til Snehvit, fra den opprinnelige filmen skulle gjenbrukes. Vi blir presentert for begge disse sekvensene og får en gjennomgang av storyboardet til den planlagte kortfilmen. I tillegg får vi dokumentarer om Hyperion studios, skuespillerne som hadde stemmene i filmen, og om filmens mottakelse da den ble lansert. For de yngste er det en rekke spill og en ny musikkvideo.

Snehvit og de syv dvergene utgjør et vannskille i filmhistorien og denne utgivelsen gjør ære på

filmens kvaliteter, så vel som mannen bak. En fabelaktig utgivelse.

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 03.12.09

Takk til Walt Disney Studios Home Entertainment for anmeldereksemplar.

Trailer Snehvit og de syv dvergene - Diamond Edition:

Ja

[Snehvit cover;](#)